

3^ο ΓΕΛ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Σχολικό έτος 2014-2015

Τμήμα Α1

Ερευνητική εργασία

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

ΟΜΑΔΑ Δ΄

Αμανατίδου Αλίκη

Δούκα Κλεονίκη

Ζήντρου Τατιάνα

Καζαντζίδου Κατερίνα

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Θεοδωρίδης Γρηγόριος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό είναι αποτέλεσμα της προσπάθειας της ομάδας μας να δημιουργήσει ένα εύχρηστο και παιδαγωγικά κατάλληλο βοήθημα που θα καλύπτει τις σύγχρονες ανάγκες των μαθητών να είναι ενημερωμένοι σχετικά με τον σχολικό εκφοβισμό.

Κύρια επιδίωξή μας είναι μέσα από τις σελίδες του οι μαθητές να γνωρίσουν το ιστορικό, τον ορισμό, τα είδη, τους τρόπους αντιμετώπισης, τις αιτίες, ακόμα και τον χαρακτήρα του θύματος καθώς και του θύτη.

Ως προς τη διάρθρωση του περιεχομένου η ομάδα μας δεν είχε το περιθώριο πολλών επιλογών συνέλεξε πληροφορίες από το διαδίκτυο καθώς και από το δίκτυο άλφα έπειτα από πρωτοβουλία του καθηγητή μας Θεοδωρίδη Γρηγόριου.

Οι γνώσεις και ο τρόπος παρουσίασής τους, δηλαδή η ανάδειξη γεγονότων, η προβολή και ο συσχετισμός ιστορικών φαινομένων, ακόμα η επιλογή των εικόνων κ.λ.π. που υποστηρίζουν το γνωστικό αντικείμενο του βιβλίου, έγινε από την ομάδα μας.

Ο τίτλος ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ επιλέχθηκε διότι εκφράζει και προσδιορίζει το περιεχόμενο του βιβλίου, το οποίο διαρθρώνεται σε οκτώ κεφάλαια: 1.τον ορισμό,2.το ιστορικό, 3.τα είδη, 4.τις αιτίες, 5.τον χαρακτήρα του θύματος, 6.τον χαρακτήρα του θύτη, 7.τους τρόπους αντιμετώπισης,8.τα στατιστικά.

Στόχος του βιβλίου αυτού δεν είναι μόνον η πληροφόρηση αλλά και η ευαισθητοποίηση των μαθητών . Οι παρερχόμενες γνώσεις αναμένεται ότι θα συμβάλλουν στην απόκτηση θετικών στάσεων όπως αποφυγή του ενδοσχολικού εκφοβισμού και θα συντελέσουν στη σωστή συμπεριφορά μεταξύ των μαθητών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ορισμός.....σελ. 4	σελ. 4
Ιστορικό.....σελ. 5	σελ. 5
Είδη.....σελ. 5	σελ. 5
Σωματικός	
Συναισθηματικός	
Λεκτικός	
Ηλεκτρονικός	
Αιτίες.....σελ.8	σελ.8
Επιπτώσεις.....σελ. 9	σελ. 9
Πρόσωπα.....σελ.11	σελ.11
Χαρακτηριστικά του θύματος	
Προφίλ θύτη	
Τρόποι αντιμετώπισηςσελ.14	σελ.14
Στατιστικά.....σελ.16	σελ.16

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ο σχολικός εκφοβισμός -bullying είναι ένα φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας που εμφανίζεται σε πολλές χώρες του κόσμου και αναφέρεται στη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή συνομήλικων παιδιών. Έχουν διατυπωθεί αρκετοί ορισμοί, στην προσπάθεια να βοηθήσουν στην κατανόηση του φαινομένου.

Ο σχολικός εκφοβισμός, είναι μια μορφή επιθετικής συμπεριφοράς παλιά, όσο και η διαδικασία της σχολικής μάθησης. Σχετικά με τη διεθνή βιβλιογραφία, ένας ευρύς ορισμός αναφέρει ότι bullying είναι όταν ένας μαθητής επανειλημμένα είναι εκτεθειμένος σε αρνητικές ενέργειες εκ μέρους ενός ή περισσότερων άλλων μαθητών, οι οποίες εκδηλώνονται ως μορφές βίας ή επιθετικής συμπεριφοράς. Το bullying, ακόμη, παραπέμπει σε έλλειψη ισορροπίας στη δύναμη μεταξύ των ατόμων που εκφοβίζουν και του θύματος, καθώς το δεύτερο καθίσταται αδύναμο να υπερασπιστεί τον εαυτό του και παραμένει αβοήθητο μπροστά στους άλλους, γεγονός που οι ειδικοί ονομάζουν μία ασύμμετρη δύναμης σχέση. Όπως υπογραμμίζεται, δεν υπάρχει δράστης εκφοβισμού (bully), αν δεν υπάρχει θύμα.

Αυτό που το κάνει να διαφέρει από τους συνηθισμένους διαπληκτισμούς ή τα πειράγματα που ανταλλάσσουν τα παιδιά είναι ο συστηματικός χαρακτήρας του, αλλά και το γεγονός ότι είναι ξεκάθαρο πως κάποιος είναι ο θύτης και κάποιος το θύμα. Όταν δύο ή περισσότεροι συμμαθητές τσακώνονται, συνήθως οι ρόλοι εναλλάσσονται, και μέχρι ένα σημείο τα παιδιά συμφωνούν ότι μια τέτοια κατάσταση έχει για όλους κάτι παιχνιδιάρικο και αστείο. Όταν όμως, το «παιχνίδι» αυτό αποκτήσει χαρακτηριστικά όπως η διάθεση να πληγωθεί ο άλλος, η αγένεια και η συνέχεια, τότε περνάει τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στον αστεϊσμό και τον εκφοβισμό, και πρέπει να σταματήσει. Η εμπειρία της

σχολικής βίας προκαλεί στον ψυχισμό του παιδιού εκρήξεις στρες και φόβου και «κεντάει» συναισθηματικές πληγές που μπορεί να μείνουν ανοιχτές σε ολόκληρη τη ζωή του. Αλλά οι συνέπειες δεν αφορούν μόνο τα θύματα. Έρευνες έχουν δείξει ότι οι νταήδες του σχολείου είναι πιο πιθανό να γίνουν στο μέλλον χρήστες ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ, να εμπλακούν σε εγκληματικές ενέργειες ή σε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Διεθνώς, το λεγόμενο «bullying» μελετήθηκε για πρώτη φορά στη Νορβηγία το 1978, ενώ το 1987 εμφανίστηκε ο όρος σε επιστημονικά περιοδικά. Στα Ελληνικά αποδίδεται συνήθως ως «σχολικός εκφοβισμός» ή «ενδοσχολική βία», που όμως έχει περισσότερες μορφές από την εικόνα δύο συμμαθητών που πιάνονται στα χέρια στο προαύλιο του σχολείου. Ενώ σαν φαινόμενο επισημαίνεται και καταγράφεται τη δεκαετία του 1970, δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι εμφανίζεται και τότε. Εξάλλου αποτελεί μια ακόμη έκφραση της βίαιης συμπεριφοράς η οποία υπάρχει με τη γέννηση του ανθρώπου.

ΕΙΔΗ

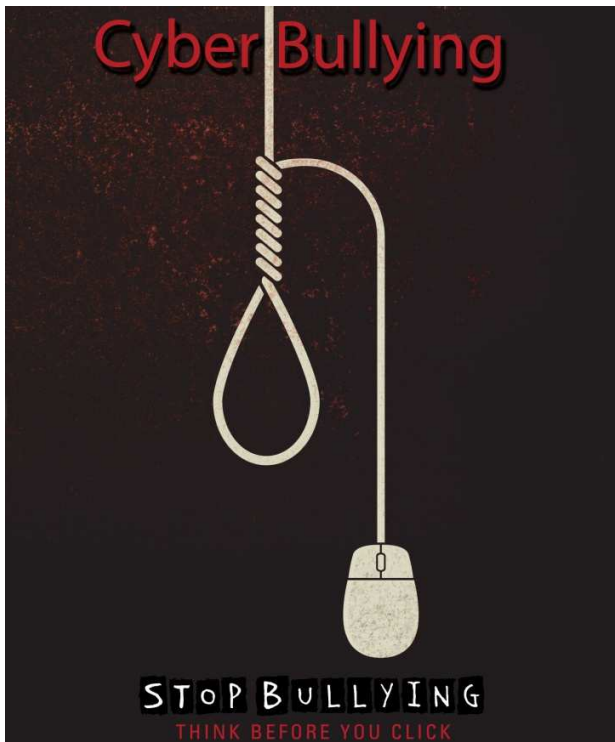
Ας δούμε όμως αναλυτικά τι σημαίνει το κάθε είδος ξεχωριστά

Σωματικός εκφοβισμός

- Σωματικός τραυματισμός
- Κλοπή προσωπικών αντικειμένων
- Επιθετική συμπεριφορά
- Μπουιές/κλωτσιές
- Φάρσες
- Τσακωμοί
- Πειράγματα

Ηλεκτρονικός εκφοβισμός

- Αποστολή μηνυμάτων αρνητικού περιεχομένου μέσω κινητού τηλεφώνου, e-mail, ή instant messenger.
- Ανάρτηση αρνητικών σχολίων ή/και φωτογραφιών σε blogs, forums και άλλα websites.
- Παρέμβαση και παρενόχληση οποιασδήποτε διαδικτυακής δραστηριότητας του ατόμου
- Δημιουργία ψεύτικων διαδικτυακών προφίλ
- Είσοδος σε προσωπικούς διαδικτυακούς λογαριασμούς του ατόμου
- Αποστολή φωτογραφιών του ατόμου ή αλλού είδους μαγνητοσκοπημένου υλικού
- Αποστολή προσωπικών πληροφοριών του ατόμου σε πολλαπλούς παραλήπτες
- Αποστολή απειλητικών μηνυμάτων σε αλλά άτομα υποκρινόμενοι το άτομο που εκφοβίζεται

ΑΙΤΙΕΣ

Τα παιδιά μπορεί να ασκήσουν βία σε συνομηλίκους τους για πολλούς λόγους. Μερικές φορές, έχουν ανάγκη από ένα «θύμα» - κάποιον που φαίνεται να είναι σωματικά ή συναισθηματικά πιο αδύναμος ή απλώς διαφορετικός. Είναι ο τρόπος που επιλέγουν για να νιώσουν σημαντικά, δημοφιλή ή ότι έχουν τον έλεγχο. Άλλες φορές, η συμπεριφορά των «bullies» αντανακλά τον τρόπο με τον οποίο οι άλλοι συμπεριφέρονται σε αυτούς. Ένα παιδί που προέρχεται από μια οικογένεια όπου ο θυμός, η βία και οι ταπεινωτικοί χαρακτηρισμοί εκτοξεύονται συχνά, τότε είναι πιθανό να θεωρεί ότι αυτά τα ξεσπάσματα είναι κάτι «φυσιολογικό» ή τουλάχιστον ένας αποδεκτός τρόπος επικοινωνίας.

Οι αιτίες που οδηγούν νέους μαθητές στην υιοθέτηση απειλητικών ενεργειών εναντίον των συνομηλίκων τους ασφαλώς είναι ποικίλες:

α) Η επιθυμία των θυτών να αποκτήσουν **δημοφιλή εικόνα** μέσω της επιβλητικής συμπεριφοράς τους. Θεωρούν ότι διαθέτουν την ικανότητα και την ευχέρεια να κατευθύνουν τις επιλογές των συμμαθητών τους με γνώμονα την προσωπική τους αξιολόγηση και δημιουργούν την αίσθηση στον περίγυρό τους ότι αν δεν συμπλεύσουν με τα κριτήριά τους θα είναι αντιμέτωποι με το μένος τους.

β) Η προσπάθειά τους να **εξοβελίσουν πρόσωπα που διαθέτουν διαφορετικά γνωρίσματα** και δεν ακολουθούν τα πρότυπα εμφάνισης, σκέψης και συμπεριφοράς που οικειοποιείται η πλειοψηφία των εφήβων. Στην πραγματικότητα εκδηλώνουν την αποστροφή τους σε αυτό που τους δίνει την αίσθηση του αλλιώτικου και του διαφοροποιημένου από εκείνο που επικρατεί.

γ) Η **σαθρές αξίες και τα διαβρωμένα ιδανικά** μιας σκληρής σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας που τους δημιουργούν συσσωρευμένη οργή και επιθετική διάθεση. Οι αλλοτριωμένες ανθρώπινες σχέσεις ενός καταναλωτικού συστήματος που προβάλλει την αίσθηση της υπεροχής του ατόμου με κριτήριο την υλιστική καταξίωση και όχι με βάση τον πλούτο των ανθρωπιστικών αρχών, είχαν ως αποτέλεσμα την επιφανειακή και συγχυσμένη συγκρότηση της προσωπικότητας κάποιων νέων ανθρώπων.

δ) Τα **λανθασμένα πρότυπα συμπεριφοράς που προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε** και συχνά κατευθύνουν τους νέους στην άκριτη υιοθέτηση ενεργειών που τους προσφέρουν την ψευδαίσθηση ότι αποκτούν δύναμη και υπεροχή γιατί επιβάλλουν τη θέλησή τους στους ανίσχυρους. Η βία παρουσιάζεται ηρωποιημένη και θεωρείται εύλογη η αποδοχή και η χρήση της.

ε) Η **έλλειψη ουσιαστικής παιδείας** μέσα από ένα στείρο, άγονο και απομνημονευτικό εκπαιδευτικό περιβάλλον που δημιουργεί συναισθήματα καταπίεσης, αρνητισμού και αντίδρασης με θύματα όσους είναι ευάλωτοι αποδέκτες της οργής. Οι εκφοβιστές βρίσκουν πρόσφορο έδαφος δράσης σε σχολικούς χώρους που οι σχέσεις εκπαιδευτικών και μαθητών είναι αποκομμένες από την υγιή παιδαγωγική διαδικασία.

στ) Οι **διαταραγμένες οικογενειακές σχέσεις** που μπορεί να χαρακτηρίζονται από την αδιάφορη έως την υπερπροστατευτική στάση των γονέων προς τα παιδιά ή ακόμα και από παραδείγματα βίαιων και επιθετικών συμπεριφορών. Οι θύτες του σχολικού εκφοβισμού προσπαθούν με τις ενέργειές τους είτε να καλύψουν το κενό της ελλειμματικής προσοχής και φροντίδας που είχαν στο οικογενειακό περιβάλλον τους, είτε να δηλώσουν με δυναμισμό την παρουσία τους όταν έχουν γίνει αποδέκτες μιας καταπιεστικής υπερπροστατευτικής συμπεριφοράς από τους γονείς τους. Επίσης ενδέχεται να αναπαράγουν με μιμητική προσήλωση την επιθετική και βίαιη στάση των συγγενικών τους προτύπων.

Επίσης, αιτίες του φαινομένου μπορεί να είναι

- Οικογενειακοί παράμετροι: έλλειψη φροντίδας, ενθάρρυνσης, υποστήριξης παιδιών μέσα στην οικογένεια, έλλειψη ισορροπημένης σχέσης & συγκρούσεις μεταξύ των γονέων, παραμέληση ή κακοποίηση παιδιών από γονείς.
- Εφηβεία (αντιδράσεις ευσυγκινησία, εναντίωση προς κάθε μορφή εξουσίας, έλλειψη αυτοπεποίθησης ή αίσθημα παντοδυναμίας
- Έλλειψη ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης & άγνοια των ενηλίκων(εκπαιδευτικών, γονέων), όσον αφορά την

διαχείριση κρίσεων επιθετικότητας

- Έλλειψη συμμετοχής σε σχολικές δραστηριότητες & εξωσχολικές δραστηριότητες που βοηθούν στην εκτόνωση άγχους

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τα παιδιά που έχουν υποστεί ή διαπράξει σχολικό εκφοβισμό (bullying) διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κατάθλιψης, άγχους και πανικού χρόνια αργότερα, σύμφωνα με αμερικανική έρευνα. Οι ερευνητές γνώριζαν ότι το «bullying» έχει ψυχολογικές επιπτώσεις τόσο στα θύματα όσο και στους θύτες, αλλά δεν είναι σαφές για πόσο χρονικό διάστημα μπορεί να διαρκέσουν. Σύμφωνα με τα ευρήματα όμως της

τελευταίας έρευνας που δημοσιεύεται στην επιθεώρηση JAMA Psychiatry, η κατάθλιψη και το

άγχος που συνδέονται με τη σχολική κακοποίηση παραμένουν μέχρι τα μέσα της τρίτης δεκαετίας της ζωής ενός ατόμου. Η ερευνητική ομάδα του κλινικού ψυχολόγου Ουίλιαμ Κόουπλαντ του Duke University Medical Center της Βόρειας Καρολίνας εξέτασε 1.420 νέους θέτοντας ερωτήσεις σχετικά με τις εμπειρίες τους από πράξεις σχολικού εκφοβισμού στις ηλικίες ανάμεσα στα 9 και τα 16 χρόνια και στη συνέχεια τους παρακολούθησε μέχρι τα 26 τους χρόνια για ψυχιατρικές διαταραχές. Περισσότερο από το 25% των παιδιών και των γονιών τους ανέφεραν ότι έπεσαν θύματα εκφοβισμού τουλάχιστον μία φορά και περί το 10% δήλωσαν ότι υπήρξαν θύτες. Αφού εκτίμησαν το οικογενειακό ιστορικό των συμμετεχόντων στην έρευνα, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι σε σύγκριση με τους νέους ενήλικες που δεν είχαν ιστορικό σχολικού εκφοβισμού, τα πρώην θύματα διέτρεχαν μεγαλύτερο κίνδυνο να παρουσιάσουν ψυχικές διαταραχές. Για παράδειγμα, μόλις το 6% των άνευ ιστορικού νέων

παρουσίαζε αγχώδη διαταραχή, έναντι του 24% των πρώην θυμάτων σχολικού εκφοβισμού και του 32% των ατόμων που υπήρξαν ταυτόχρονα θύματα και θύτες. Παιδιά ταυτόχρονα θύτες και θύματα έχουν τις μεγαλύτερες πιθανότητες να παρουσιάσουν αργότερα ως νέοι ενήλικες διαταραχές πανικού, κατάθλιψη ή τάσεις αυτοκτονίας. Το γεγονός δεν προκαλεί έκπληξη, διότι μέρος αυτών αντιδρά στην τραυματική εμπειρία του να έχει υπάρξει θύμα και να το φέρει, λέει ο Μαρκ Σούστερ, διευθυντής Γενικής Παιδιατρικής στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο της Βοστώνης και καθηγητής στην Ιατρική Σχολή του Χάρβαρντ. «Αυτά τα άτομα έχουν υποστεί τον εκφοβισμό και αντί να αισθάνονται συναισθηματική ταύτιση (empathy) ... γίνονται περισσότερο αντιδραστικά και αντιμετωπίζουν το "bullying" μάλλον ως τρόπο

για να προσελκύσουν την προσοχή», σύμφωνα με τον Ουίλιαμ Κόουπλαντ. Παιδιά θύτες διατρέχουν τέσσερις φορές μεγαλύτερο κίνδυνο να αναπτύξουν διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας, που χαρακτηρίζεται από την έλλειψη συναισθηματικής ταύτισης και την κακοποίηση των άλλων. Οι ψυχιατρικές διαταραχές στην παιδική ηλικία και η ύπαρξη οικογενειακών προβλημάτων συνδέονται με τον σχολικό εκφοβισμό, αλλά δεν εξηγούν πλήρως την ύπαρξη μελλοντικών προβλημάτων, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έρευνας. Ορισμένες από τις διαταραχές κατά την ενήλικη ζωή φαίνεται ότι προέρχονται από το ίδιο το «bullying». «Η έρευνα προειδοποιεί για το πόσο σοβαρό μπορεί να είναι το "bullying", και ενισχύει ό,τι έχουμε μάθει ότι ο σχολικός εκφοβισμός δεν αποτελεί απλώς ένα τελετουργικό, δεν είναι απλώς τμήμα του μεγαλώματος ενός παιδιού ή εμπειρία για όλα τα παιδιά μέσα από την οποία γίνονται ισχυρότερα...μπορεί να έχει σοβαρές μακροπρόθεσμες συνέπειες», προειδοποιούν οι ερευνητές

Μια προηγούμενη έρευνα στη Φιλανδία είχε καταλήξει σε συγκεχυμένα συμπεράσματα, δηλαδή ότι τα μεν αγόρια είχαν λίγα ψυχικά προβλήματα σε βάθος χρόνου, ενώ αντίθετα πολλά κορίτσια υπέφεραν από μακροπρόθεσμες ψυχικές διαταραχές. Η πιο πρόσφατη και μεγαλύτερη σε εύρος χρόνου αμερικανική έρευνα διαπίστωσε ότι όχι μόνο τα θύματα του σχολικού εκφοβισμού,

αλλά ακόμα και οι θύτες, ως ενήλικες πια, έχουν αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης ψυχιατρικών διαταραχών σε σχέση με όσους έχουν αποφύγει τον σχολικό εκφοβισμό. Είναι κυρίως, τα θύματα της καταπίεσης από συμμαθητές και φίλους τους, που αναπτύσσουν προβλήματα άγχους, πανικού, αγοραφοβίας, κατάθλιψης, κατάχρησης ναρκωτικών και άλλων ουσιών κ.α. Από την άλλη, οι νέοι που κάποτε πρωτοστάτησαν στον εκφοβισμό άλλων παιδιών, όταν μεγαλώσουν, εμφανίζουν αυξημένες πιθανότητες για αντικοινωνικές συμπεριφορές και άλλες παρεμφερείς διαταραχές προσωπικότητας. «Ο εκφοβισμός αποτελεί δυνητικό πρόβλημα και για τα θύματα και για τους θύτες», εξηγεί η Δρ Τζέην Κοστέλο, που συμμετείχε στην επιστημονική ομάδα. «Τείνουμε να θεωρούμε τον εκφοβισμό ως κάτι φυσιολογικό και όχι τρομερά σημαντικό μέρος της παιδικής ηλικίας, όμως στην πραγματικότητα μπορεί να έχει πολύ σοβαρές επιπτώσεις για τα παιδιά, τους εφήβους και τους ενήλικες», υπογραμμίζει.

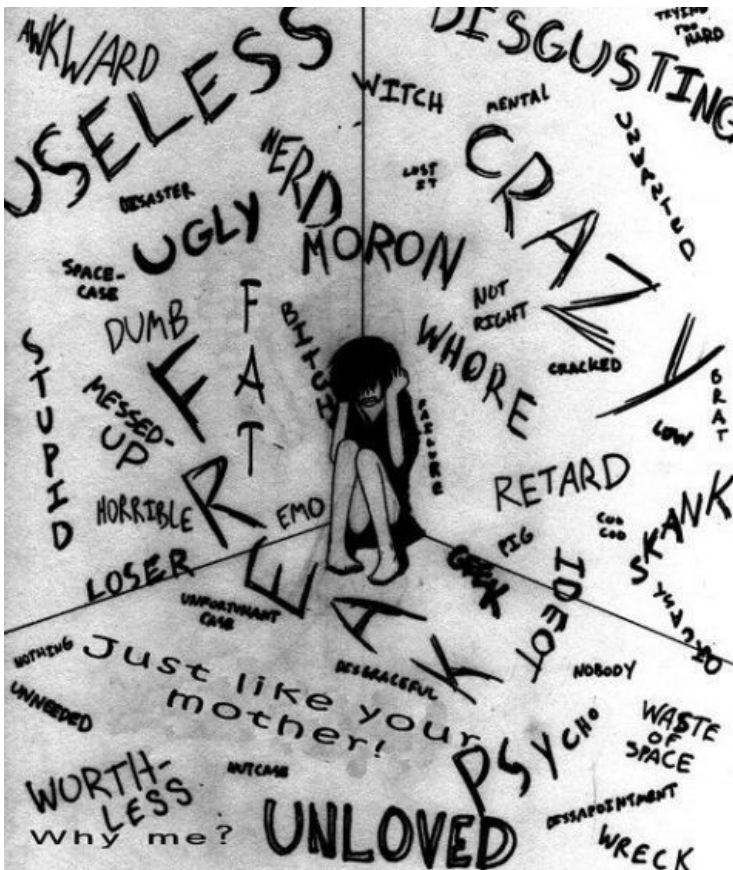
ΠΡΟΣΩΠΑ

Όλα τα παιδιά μπορεί να παίξουν κατά καιρούς τον πρώτο ή το δεύτερο ρόλο. Ο θύτης μπορεί να γίνει θύμα κάποιων ισχυρότερων. Το θύμα μπορεί με τη σειρά του να γίνει θύτης μόλις του δοθεί η ευκαιρία στην αντιπαράθεση με κάποιους ασθενέστερους. Αν και όλοι μπορεί να βρεθούν στη μία ή στην άλλη όχθη, υπάρχει μια γενική εικόνα για τα χαρακτηριστικά που συνήθως έχουν όσοι ανήκουν συνήθως στην κατηγορία του θύτη ή του θύματος.

Θύτες και θύματα μπορεί να έχουν είτε αδιάφορους είτε υπερπροστατευτικούς και αυταρχικούς γονείς. Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει ποια θα είναι η αντίδραση του παιδιού σε βάθος χρόνου, γιατί πολλά θα καθοριστούν στην πορεία και από τις συντροφιές του ίδιου και από άλλες συγκυρίες. Αν, για παράδειγμα το παιδί νιώθει στρες και απογοήτευση στο σχολείο, μπορεί να εκδηλώσει επιθετικότητα.

Τα Χαρακτηριστικά του Θύματος

Το παιδί που εκφοβίζεται συνήθως έχει ανασφαλή προσωπικότητα

Τα παιδιά που είναι παθητικά και αγωνιώδη είναι πιθανότερο να είναι θύματα του σχολικού εκφοβισμού. Τείνουν επίσης να αισθάνονται ανασφάλεια, να έχουν αρνητική εικόνα για τον εαυτό τους και να κλαίει συχνά. Στην πραγματικότητα, μερικοί ερευνητές θεωρούν ότι η ανασφάλεια και η έλλειψη αυτοπεποίθησης που χαρακτηρίζουν μερικά παιδιά, μπορεί να τα βάζουν στην θέση του «τέλειου θύματος» αφού η αδυναμία τους φαίνεται να προκαλεί τα παιδιά θύτες. Τα παιδιά που είναι θύματα του σχολικού εκφοβισμού είναι συνήθως πιο ήσυχα και ευαίσθητα από άλλα παιδιά.

Είναι λιγότερο αποδεκτά από συνομηλίκους.

Τα θύματα του σχολικού εκφοβισμού έχουν λιγότερους φίλους από τα παιδιά που δεν εκφοβίζονται. Είναι λιγότερο αποδεκτά από συνομηλίκους, δεν είναι καθόλου δημοφιλή και μπορεί να έχουν δεχτεί και την απόρριψη. Αυτά τα παιδιά είναι συνήθως μόνα στα διαλείμματα. Αυτή η απόρριψη από τους συνομηλίκους εμφανίζεται πολύ πριν να αρχίσει ο εκφοβισμός.

Το παιδί που εκφοβίζεται διαφέρει με κάποιο τρόπο

Δυστυχώς, τα παιδιά με ειδικές ικανότητες έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να γίνουν θύματα του σχολικού εκφοβισμού. Για παράδειγμα, τα παιδιά με μαθησιακά προβλήματα συχνά αναφέρουν ότι εκφοβίζονται. Τα παιδιά με προφανή φυσικά ή διανοητικά προβλήματα έχουν περισσότερες πιθανότητες να είναι θύματα εκφοβισμού.

Το παιδί που εκφοβίζεται είναι σωματικά αδύναμο

Τα παιδιά που είναι κοντύτερα, λεπτότερα, ή με λιγότερη μυϊκή δύναμη από τους συνομηλίκους αποτελούν συχνότερα στόχο για εκφοβισμό.

ΠΡΟΦΙΛ ΘΥΤΗ

Είναι συνήθως δημοφιλή παιδιά με πολύ καλές κοινωνικές δεξιότητες που προσελκύουν υποστηρικτές, τους οποίους μπορούν εύκολα να χειριστούν. Η θέση που έχουν μέσα στην ομάδα συνομηλίκων είναι σημαντική αφού ενισχύει την δύναμη τους.

Δεν του αρέσει το σχολείο, ο λόγος για τον οποίο συνήθως έχει πολλές απουσίες

Ευέξαπτος και παρορμητικός

Προσελκύεται από την βία

Φαίνεται σκληρός και δείχνει ελάχιστη ευαισθησία στα θύματα

Δυσκολεύεται να ακολουθεί κανόνες

Συχνά είναι επιθετικός προς τους ενήλικες

Είναι πιο δυνατός από τους συνομηλίκους και ιδίως από τα θύματα

Έχει εσωτερική ανάγκη να υπερισχύει και να καταπιέζει άλλους μαθητές με απειλές και δύναμη

Είναι καλός στην κουβέντα και στο να πείθουν ώστε να ξεφεύγει από δύσκολες καταστάσεις

Έχει χαμηλά επίπεδα άγχους και ανασφάλειας.

Οι μαθητές - θύματα εκφοβισμού αναφέρουν ότι έχουν δύσκολη επικοινωνία με τους γονείς τους σε υψηλότερο ποσοστό, συγκριτικά με τους συνομηλίκους τους και οι μαθητές - θύτες αναφέρουν σε υψηλότερο ποσοστό ότι έχουν αυστηρούς και αυταρχικούς γονείς.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ (από πλευρά γονιών)

Τα παιδιά που δέχονται bullying χρειάζονται την άμεση υποστήριξη των γονιών τους. Κάποια από τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι γονείς είναι τα εξής:

- Αν το παιδί σας παραπονιέται ότι είναι θύμα, οφείλετε να πάρετε στα σοβαρά τα λεγόμενα του και να του δείξετε πως θα είστε στο πλάι του ό,τι και να γίνει.
- Βεβαιώστε το παιδί σας πως όλα θα πάνε καλά
- Εξηγήστε στο παιδί σας πως δεν ευθύνεται το ίδιο για αυτό που συμβαίνει, αλλά η δυσλειτουργία του παιδιού-θύτη.
- Αναλάβετε τις ευθύνες σας σαν γονιός, αλλά μάθετε το παιδί σας πώς να αντιμετωπίσει χωρίς την συνεχή παρουσία σας το πρόβλημά του
- Ρωτήστε το παιδί σας πως έχει αντιμετωπίσει μέχρι στιγμή τον εκφοβισμό και συζητήστε μαζί τι άλλο μπορείτε να κάνετε για να καταπολεμήσετε το πρόβλημα αυτό. Βεβαιώστε το παιδί σας πως θα είστε εκεί σε όλη τη διαδικασία για στήριξη, αλλά όχι για να πάρετε όλο το πρόβλημα πάνω σας αφού η λύση εξαρτάται από το ίδιο.
- Κάντε role playing και εξασκήστε το παιδί σας με πολλές πρόβες για να είναι πιο σίγουρο την επόμενη φορά που θα προσπαθήσει κάποιος να του ασκήσει βία ή εκφοβισμό.
- Μιλήστε με τους δασκάλους του παιδιού και δείτε πως μπορούν να βοηθήσουν την κατάσταση.
- Διδάξτε στο παιδί σας να είναι πιο θαρραλέο για να αντιμετωπίζει τους bullies
- Καθίστε μαζί του και δείξτε του πως να προστατεύσει τα δεδομένα του Online.
- Ελέγξτε αν είναι κοινωνικό και αν δεν έχει αρκετούς φίλους ενθαρρύνετε την διεύρυνση του κύκλου του.
- Επιβραβεύστε το σε κάθε του βήμα.
- Μην το ενθαρρύνετε να ανταποδώσει τον εκφοβισμό, γιατί δε γνωρίζουμε τα όρια του εκφοβιστή, με κίνδυνο για τη σωματική του ακεραιότητα.
- Αν πρόκειται για ομάδα εκφοβιστών, παροτρύνετε το να μιλήσει με το πιο αδύναμο μέλος και να του εξηγήσει ότι αυτό δεν είναι σωστό.
- Ενθαρρύνετε το να συνοδεύεται από φίλους, συμμαθητές, συνομηλίκους στη διαδρομή προς και από το σχολείο, στη διασκέδαση, όπου βρίσκεται, διότι η συμμορία ή ο εκφοβιστής επιτίθενται σπάνια σε ένα παιδί που βρίσκεται σε ομάδα.
- Απαιτήστε από το σχολείο να ενημερώσει τους γονείς του παιδιού-εκφοβιστή.
- Εάν υποψιάζεστε ότι το παιδί αντιμετωπίζει τέτοιου είδους πρόβλημα, αλλά δεν θέλει να μιλήσει μαζί σας, προτρέψτε το να συζητήσει με κάποιο άλλο άτομο που εμπιστεύεται, όπως ένας αγαπημένος θείος, η νονά του ή η αδερφή του. Ακόμα κι αν δεν μπορέσουν να το βοηθήσουν να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, θα του προσφέρουν την ηθική συμπαράσταση που έχει ανάγκη και την αίσθηση ότι δεν είναι μόνο.
- Εάν υπάρχει κάτι συγκεκριμένο που θέλει ο «θύτης» από το παιδί σας (όπως το χαρτζιλίκι

του, το MP3 του ή ακόμα και την τσάντα του), ζητήστε του να μην το ξαναπάρει μαζί του στο σχολείο.

- Εξηγήστε του ότι είναι πιο γενναίο να αγνοήσει τα πειράγματα, παρά να προσπαθήσει να αντεπιτεθεί. Δείχνοντας αδιαφορία, είναι πιο πιθανό ο «δράστης» να σταματήσει να βλέπει το παιδί ως «ενδιαφέρον θύμα».

*Με τη συνεργασία της Νέλλης Θεοδοσίου (παιδοψυχολόγος).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Σε σχετική έρευνα που διενεργήθηκε από το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας κατά τα σχολικά έτη 2004-5 και 2005-6, στην οποία πήραν μέρος 4.000 παιδιά και έφηβοι, οι μισοί από τους μαθητές και τις μαθήτριες δήλωσαν ότι αναγνωρίζουν τις μορφές της σχολικής βίας, με τα αγόρια να εμφανίζονται συχνότερα ως δράστες και θύματα του bullying. Το 10-13% δήλωσαν ότι είχαν βιώσει ως θύματα το φαινόμενο, κυρίως με τη λεκτική του μορφή. Οι «δράστες» είναι συνήθως συνομήλικοι με τα θύματα, ελληνικής καταγωγής, με χαμηλή επίδοση στα μαθήματα και γενικά άσχημη συμπεριφορά μέσα και έξω από την τάξη. Το θύμα, από την άλλη, στις περισσότερες περιπτώσεις αγόρι, ελληνικής ή ξένης καταγωγής, με καλές επιδόσεις στο σχολείο, που εμφανίζει κάποιες διαφοροποιήσεις από το συνηθισμένο μοντέλο του μαθητή της ηλικίας του, είτε στη σωματική διάπλαση είτε στη συμπεριφορά. Τα κρούσματα σχολικού εκφοβισμού αυξάνονται ραγδαία στη χώρα μας. Εκεί δε που το πράγμα παίρνει θηριώδεις διαστάσεις είναι στο Διαδίκτυο. Η Ελλάδα έρχεται δεύτερη στην Ευρώπη σε περιστατικά ψηφιακής βίας

Ποσοστό 10% του συνόλου των μαθητών γίνονται θύματα επιθετικής παρενόχλησης από συνομηλίκους τους ή παιδιά διαφορετικών ηλικιών, σύμφωνα με έρευνα σε σχολεία της επικράτειας, την οποία επικαλείται ο υπουργός Παιδείας, Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, σε έγγραφο του που διαβιβάστηκε στη Βουλή.

Στην Ελλάδα τα δεδομένα διάφορων ερευνών δείχνουν ότι :

- Το 10-15% των μαθητών πέφτει θύμα διάφορων μορφών βίας στο σχολείο.

- Οι μαθητές που ασκούν βία, δηλαδή οι θύτες, υπολογίζεται ότι ξεπερνούν το 5% του συνόλου των μαθητών.

- Έχει παρατηρηθεί ότι τα αγόρια εμπλέκονται περισσότερο σε περιστατικά σωματικής βίας σε σύγκριση με τα κορίτσια, τα οποία φαίνεται να εμπλέκονται πιο συχνά σε περιστατικά λεκτικής βίας.

- Τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια εμπλέκονται πιο συχνά σε περιστατικά βίας, σε αναλογία 3 προς 1.

- Τα περιστατικά ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού εκδηλώνονται με μεγαλύτερη συχνότητα στο δημοτικό και στο γυμνάσιο, ενώ στο λύκειο μειώνονται.

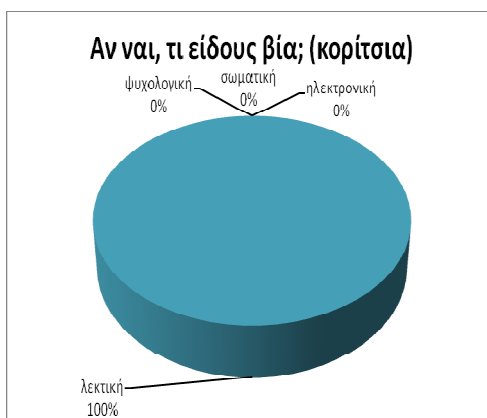
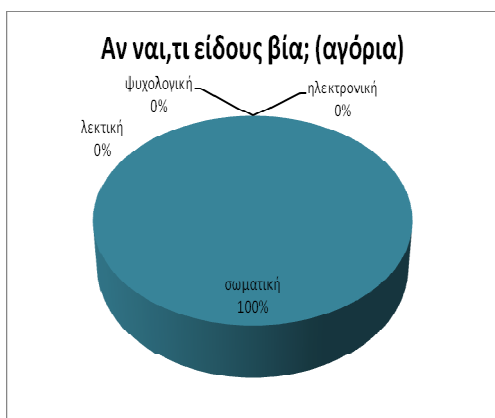
-Οι μισοί από τους μαθητές-θύματα βίας δεν αναφέρουν πουθενά το γεγονός, ενώ οι υπόλοιποι μισοί συνήθως το αναφέρουν σε φίλους τους και σπανιότερα στους εκπαιδευτικούς ή τους γονείς τους.

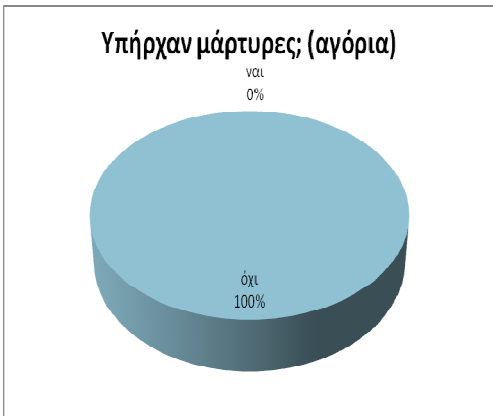
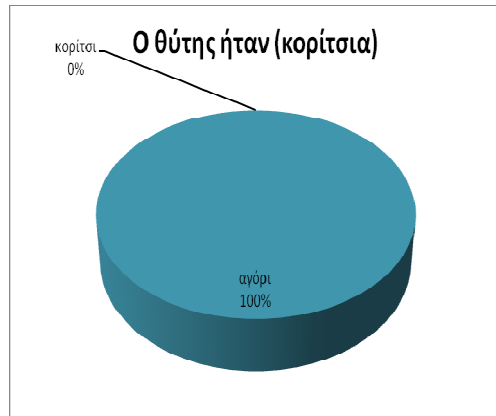
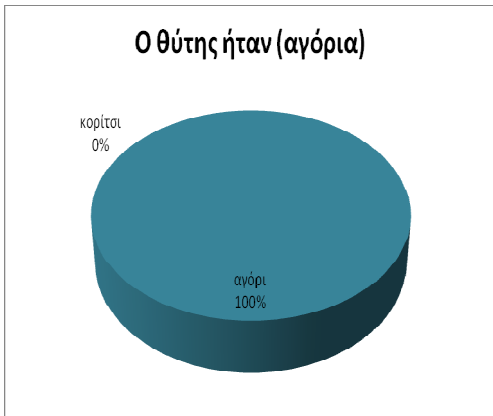
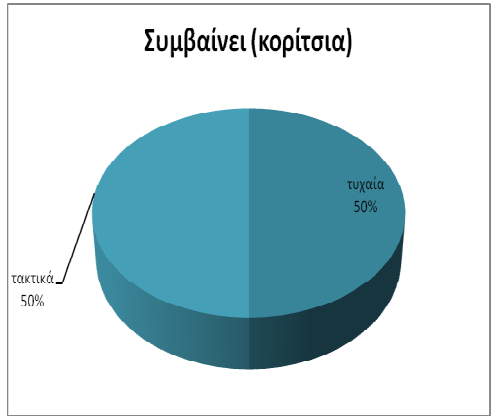
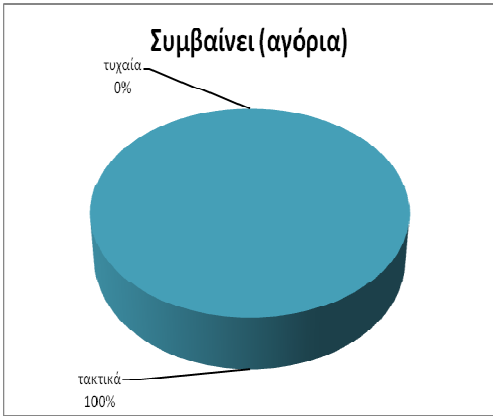
Στην Ευρώπη τα ποσοστά άσκησης ενδοσχολικής βίας είναι τα εξής, με την Λιθουανία να ανέρχεται πρώτη με 51,26%.Ακολουθεί η Εσθονία με 50,20%.Η Βουλγαρία με 34,66%, η χώρα μας με 31,98%.Η Λετονία με 25,21% και η Ιταλία με 15,09%

Τα δημοφιλέστερα στατιστικά είδη bullying που ασκούνται είναι :

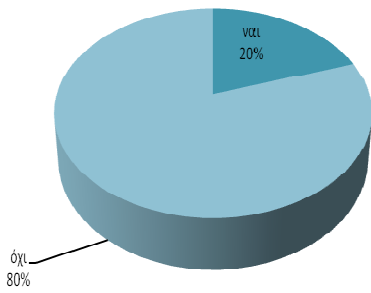
1.Χρήση κοροϊδευτικών ονομάτων	60,69%
2.Σπρωξίματα/χτυπήματα	45,39%
3.Πειράγματα λόγω εμφάνισης	36,30%
4.Ηλεκτρονική	14,26%

Στις ερωτήσεις που τέθηκαν από την ομάδα μας σε μαθητές της Στ΄ τάξης σε σύνολο 20 ατόμων (10 κορίτσια και 10 αγόρια), οι απαντήσεις που λάβαμε ήταν οι εξής

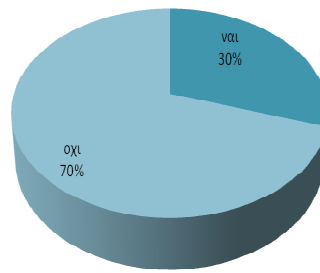

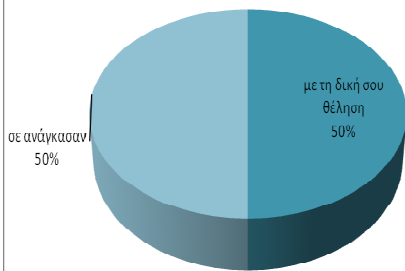
Έχεις υπάρξει ποτέ θύτης; (αγόρια)

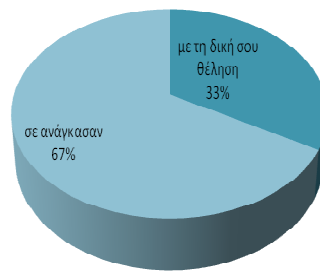
Έχεις υπάρξει ποτέ θύτης; (κορίτσια)

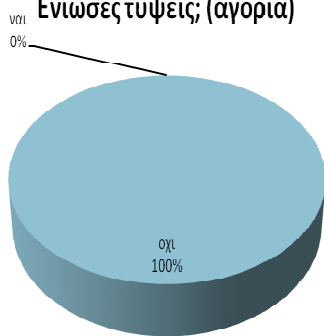
Το έκανες: (αγόρια)

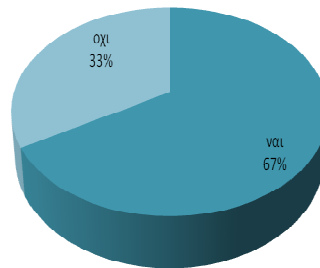
Το έκανες: (κορίτσια)

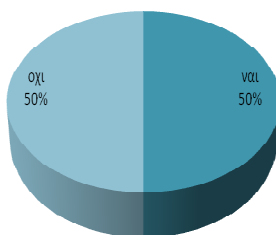
Ένωσες τύψεις; (αγόρια)

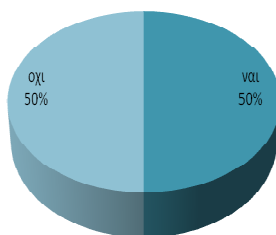
Ένωσες τύψεις; (κορίτσια)

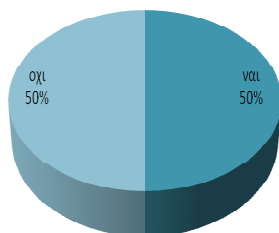
Ήσουν ποτέ μάρτυρας σε τέτοιο συμβάν; (αγόρια)

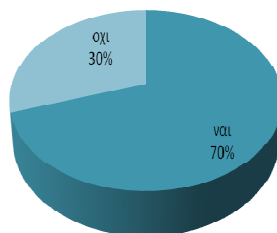
Ήσουν ποτέ μάρτυρας σε τέτοιο συμβάν; (κορίτσια)

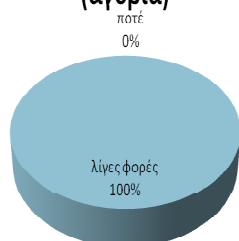
**Αν ήσουν μάρτυρας,θα αντιδρούσες;
(αγόρια)**

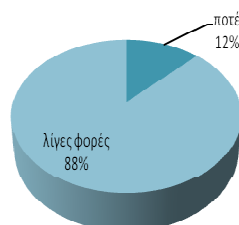
**Αν ήσουν μάρτυρας,θα αντιδρούσες;
(κορίτσια)**

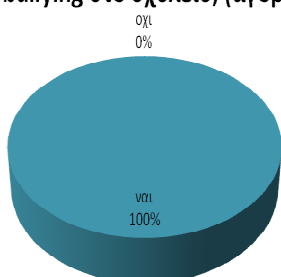
**Πόσο συχνά αντιλαμβάνεσαι
περιστατικά βίας στο σχολείο σου;
(αγόρια)**

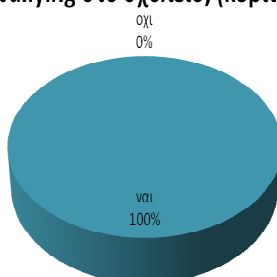
**Πόσο συχνά αντιλαμβάνεσαι
περιστατικά βίας στο σχολείο σου;
(κορίτσια)**

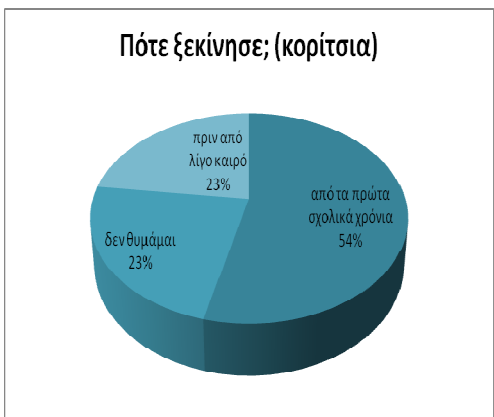
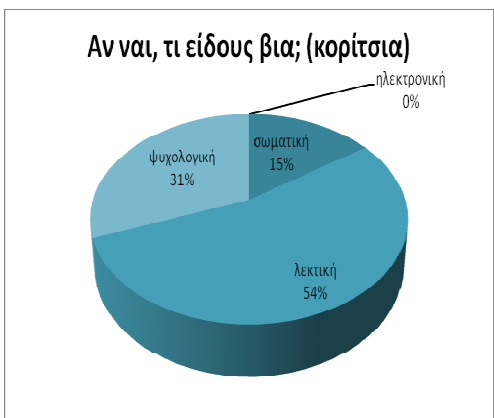
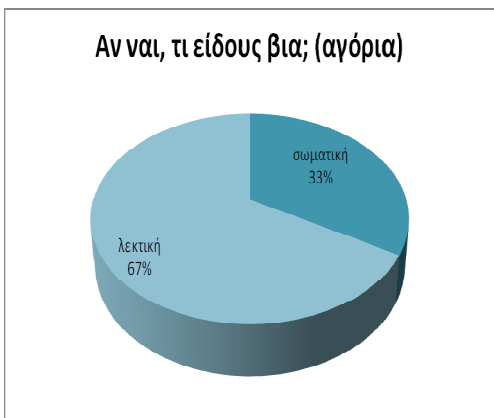
**Έχετε λάβει ενημέρωση σχετικά με
το bullying στο σχολείο; (αγόρια)**

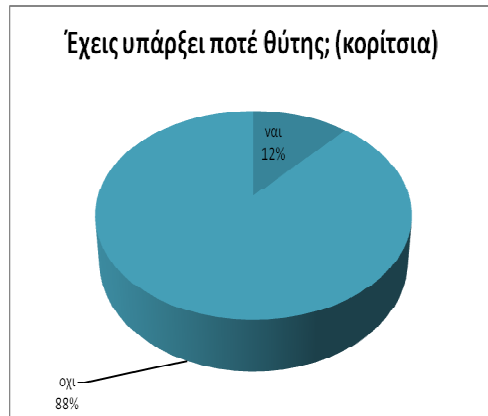
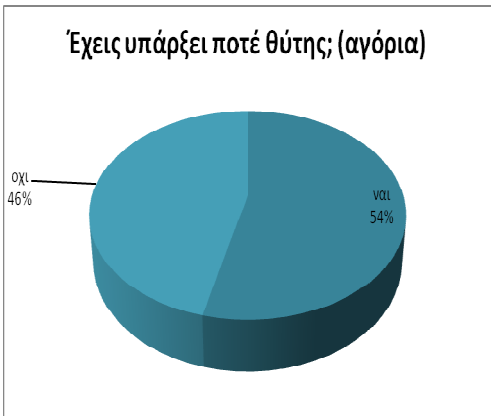
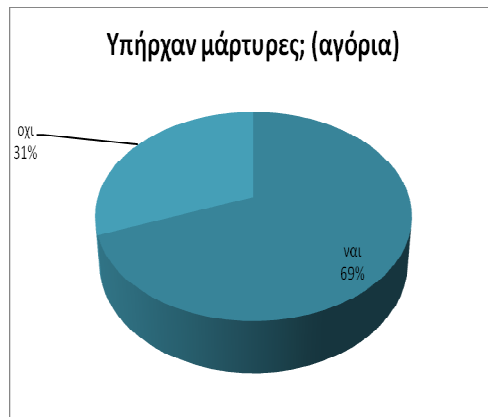
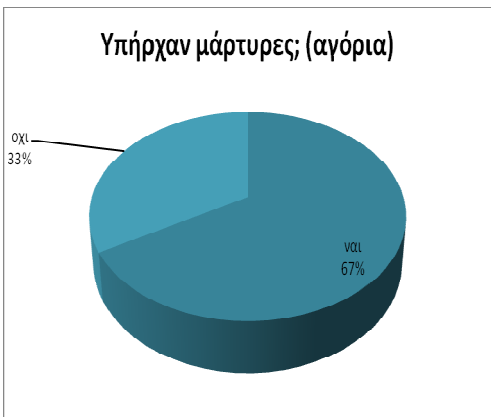
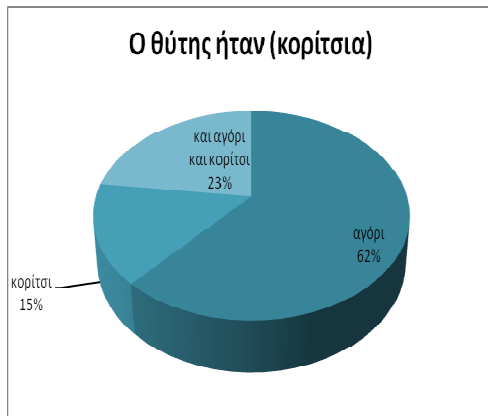
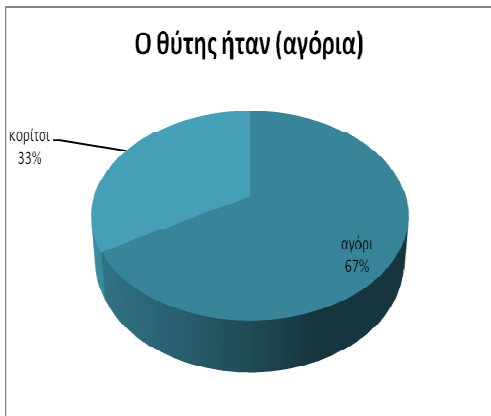
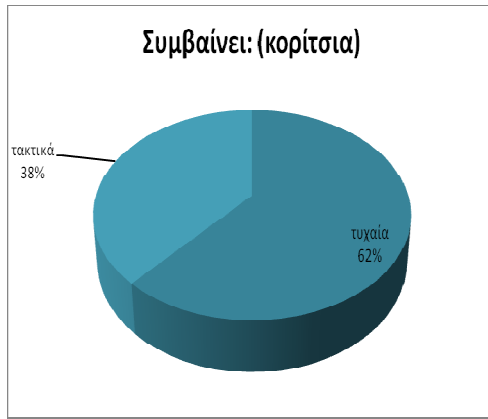
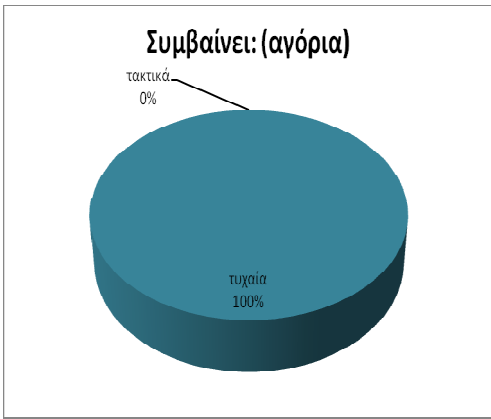

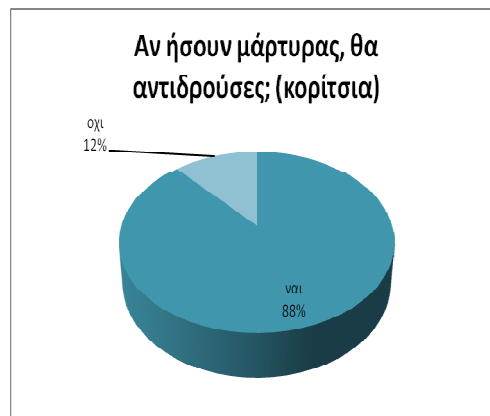
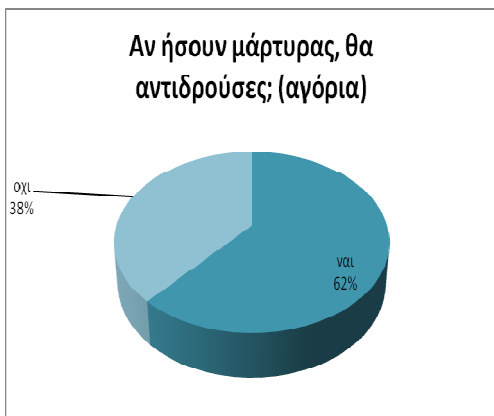
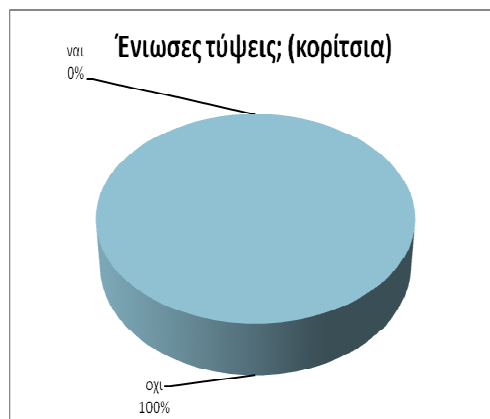
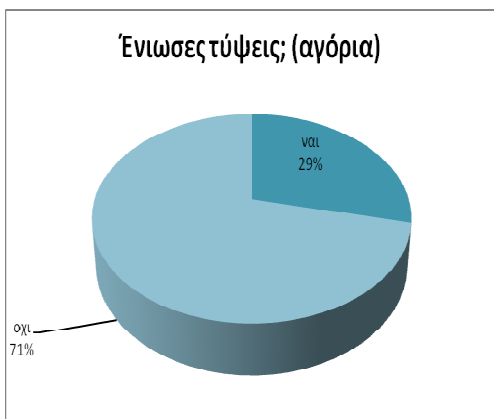
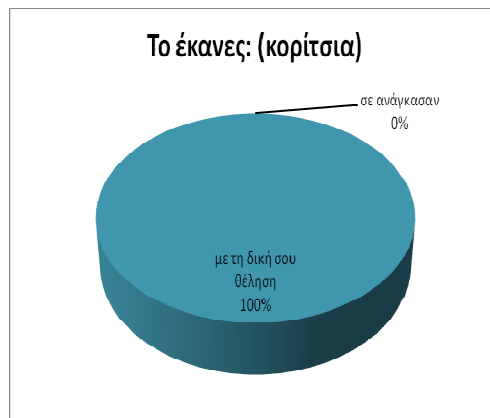
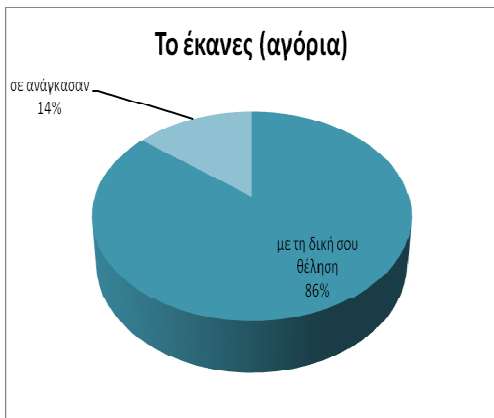
**Έχετε λάβει ενημέρωση σχετικά με
το bullying στο σχολείο; (κορίτσια)**

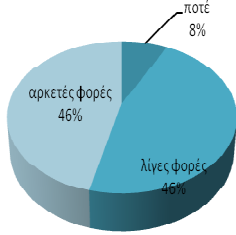
Στις ίδιες ερωτήσεις 30 μαθητές λυκείου (17 κορίτσια και 13 αγόρια) απάντησαν :

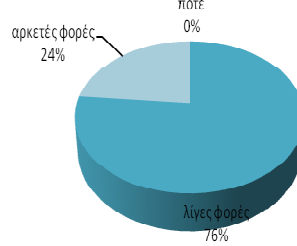

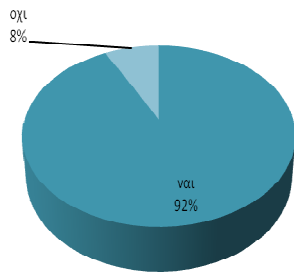
Πόσο συχνά αντιλαμβάνεσαι
περιστατικά βίας στο σχολείο σου;
(αγόρια)

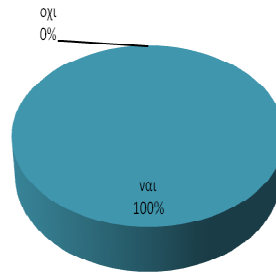
Πόσο συχνά αντιλαμβάνεσαι
περιστατικά βίας στο σχολείο σου;
(κορίτσια)

Έχετε λάβει ενημέρωση σχετικά με
το bullying στο σχολείο; (αγόρια)

Έχετε λάβει ενημέρωση σχετικά με
το bullying στο σχολείο; (κορίτσια)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΡΦΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΥΠΗΡΞΕΣ ΘΥΜΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ;

ΠΗΓΗ: Το Χαμόγελο του Παιδιού

ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΘΥΜΑΤΩΝ

1. Η Μ. ακόμα και τώρα, τρία χρόνια μετά, όταν μιλά για την περίοδο που είχε πέσει θύμα bullying από συμμαθήτριές της ταράζεται. Όλα ξεκίνησαν όταν πήγαινε Γ' Γυμνασίου. Ένα διαγώνισμα στάθηκε η αφορμή να στραφεί εναντίον της μια από τις καλύτερές της φίλες και να αρχίσει να διαδίδει ψέματα για εκείνη.

Το αποτέλεσμα; Την απομόνωσαν οι πάντες στο σχολείο .

«Η τότε καλύτερή μου φίλη, με αφορμή ότι ήθελα να διαλύσω τη σχέση της άρχισε να με διασύρει σε όλο το σχολείο. Ήταν πολύ εύκολο όλοι να την πιστέψουν γιατί ήταν από τα πιο δημοφιλή κορίτσια του σχολείου. Άρχισαν όλοι να μην μου μιλάνε και να είναι εχθρικοί απέναντί μου», εξομολογήθηκε η Μ.

Συγκλονιστικά είναι αυτά που περιγράφει η μητέρα της.

«Την ώρα του διαλείμματος η Μ. πήγαινε στην τουαλέτα και μιλούσαμε μαζί στο τηλέφωνο για να την παρηγορώ που δεν της μιλούσε κανένας. Της έστειλαν απειλητικά μηνύματα στο Facebook και στο κινητό της τηλέφωνο, με χυδαίες βρισιές, και της έλεγαν ότι θα της φέρουν άτομα από άλλα σχολεία για να την δείρουν. Έκανα βόλτες έξω από το σχολείο για να αισθάνεται ασφαλής και δεν κυκλοφορούσε ποτέ μόνη της στην γειτονιά», είπε.

Η κατάσταση είχε φτάσει στο απροχώρητο. Το παιδί έκλαιγε συνεχώς, ξεσπούσε στους γονείς της και δεν ήθελε να πάει στο σχολείο της. Το ποτήρι ξεχείλισε όταν μια ομάδα παιδιών, με αρχηγό την κοπέλα που είχε ξεκινήσει το bullying χτύπησαν το κουδούνι του σπιτιού της και της ζήτησαν να κατέβει κάτω.

«Με απείλησαν ότι θα με δείρουν και φοβήθηκα πάρα πολύ. Τους άκουγα και δεν έλεγα τίποτα. Ανέβηκα πάνω στο σπίτι μου και ξέσπασα σε κλάματα», είπε η Μ.

Η μητέρα της απευθύνθηκε στους καθηγητές του σχολείου, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

«Μου είπαν να μην ανακατεύομαι και να αφήσω τα παιδιά να λύσουν τις διαφορές τους μόνα τους γιατί το σχολείο είναι μια μικρογραφία της κοινωνίας. Την πήρα και της άλλαξα κατευθείαν σχολείο», είπε.

Κι εκεί όμως δεν την άφησαν σε ησυχία. Συνέχισαν τα απειλητικά μηνύματα μέσω Facebook και προσπάθησαν να διαδώσουν ψέματα για την Μ. και στο καινούργιο της σχολείο. Μέχρι που επενέβησαν οι γονείς της και μίλησαν με τους γονείς των παιδιών που τρομοκρατούσαν τη Μ.

Όλα τελείωσαν, όμως ακόμα και τώρα το κορίτσι δεν κυκλοφορεί στην περιοχή που μένει. Μάλιστα όπως εκμυστηρεύτηκε πολλές φορές της πέρασε από το μυαλό να κάνει κακό στον εαυτό της.

Και δεν είναι το μόνο παιδί που αντιμετωπίζει το bullying, προκαλώντας πόνο στον εαυτό του.

«Ξέρω κορίτσια, που επειδή είναι παχουλές ή λίγο ντροπαλές και δεν είναι αρκετά δημοφιλείς είναι θύματα bullying στο σχολείο. Πολλές από αυτές χαρακώνονται γιατί πιστεύουν ότι μ' αυτόν τον τρόπο θα φύγει ο πόνος τους», μου είπε η Κ.

Φυσικά ούτε λόγος να το πούνε στους καθηγητές ή στους γονείς τους.

«Αν το πούνε, τότε θα προκαλέσουν την οργή των παιδιών που τις τρομοκρατούν και δεν θα μπορούν να κυκλοφορήσουν πουθενά», λέει, προσθέτοντας ότι τις περισσότερες φορές οι καθηγητές είναι παρατηρητές σε αυτά τα φαινόμενα.

«Γενικά οι εκπαιδευτικοί δεν είμαστε ενημερωμένοι για τους παιδαγωγικούς τρόπους παρέμβασης σε τέτοιες περιπτώσεις. Έτσι, υπάρχουν εκπαιδευτικοί που νιώθουν ανεπαρκείς να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν τέτοια φαινόμενα, οπότε "προσποιούνται" ότι δεν συμβαίνουν και άλλοι πάλι είναι φορές που προσπαθούν τα λύσουν μόνοι το πρόβλημα όπως ξέρουν και μπορούν», δήλωσε η Α. Κριπαροπούλου, καθηγήτρια σε λύκειο της Αθήνας.

Η ίδια έχει συναντήσει αρκετά περιστατικά στο σχολείο της.

«Κυρίως έχουν εντοπιστεί περιστατικά με λεκτικό εκφοβισμό, υβριστικές εκφράσεις, φραστικές επιθέσεις απειλές, αλλά και περιστατικά απομόνωσης, σεξουαλικής παρενόχλησης και cyber bullying», δήλωσε, τονίζοντας ότι τα παιδιά που εκφοβίζουν σπάνια το κάνουν μπροστά σε ενήλικες.

«Δεν έχω βρεθεί ποτέ μπροστά σε ακραία περιστατικά, όμως μου έχει καταγγελθεί από μαθητή ότι του επιτέθηκαν έξω από το σχολείο και του καταλόγιζαν διαφορετική σεξουαλική προτίμηση, ενώ μια μαθήτρια παραπονέθηκε για συστηματική σεξουαλική παρενόχληση από συμμαθήτη της», πρόσθεσε.

Η Κ. αποκάλυψε ότι τα θύματα του bullying ζουν μια κανονική κόλαση. Η ίδια συμμετέχει σε μια ομάδα ενημέρωσης κατά του bullying στο σχολείο της και προσπαθεί να στηρίξει φίλες της που περνούν δύσκολα στο σχολείο.

«Να είστε δυνατοί. Πάντα μετά την καταιγίδα βγαίνει το ουράνιο τόξο», λέει η Κ. στα θύματα του bullying θέλοντας να τους δώσει κουράγιο.

2.Μια μέρα, όταν ήμουν πρωτοετής στο λύκειο, είδα ένα παιδί από την τάξη μου να επιστρέφει σπίτι από το σχολείο. Το όνομα του ήταν Κάιλ. Έμοιαζε να κουβαλάει όλα του τα βιβλία. Αναρωτήθηκα γιατί κάποιος να μεταφέρει σπίτι όλα του τα βιβλία την Παρασκευή? Μάλλον θα είναι «φυτό». Ανασήκωσα τους ώμους και συνέχισα το δρόμο μου.

Καθώς περπατούσα, είδα μια ομάδα παιδιών να τρέχουν προς αυτόν. Πέταξαν όλα του τα βιβλία από τα χέρια του και του έβαλαν τρικλοποδιά για να πέσει στις λάσπες. Τα γυαλιά του έπεσαν 10 μέτρα πιο πέρα. Κοίταξε ψηλά και πρόσεξα την φοβερή λύπη στα μάτια του. Η καρδιά μου «λύγισε» κι έτρεξα να τον βοηθήσω όσο προσπαθούσε μάταια να βρει τα γυαλιά του. Τη στιγμή που του τα έδινα, είπα «Αυτοί οι τύποι είναι κόπανοι. Δεν έχουν εξελιχθεί από τους Νεότερνταλ ακόμα. Με κοίταξε και μου απάντησε «Ευχαριστώ!». Προσπάθησε να χαμογελάσει αλλά του βγήκε μονάχα ένας μορφασμός. Μπορούσα όμως να καταλάβω την ευγνωμοσύνη στο πρόσωπο του.

Τον βοήθησα να μαζέψει τα βιβλία του και τον ρώτησα που ζει. Αποδείχθηκε ότι έμενε κοντά μου, οπότε τον ρώτησα γιατί δεν τον είχα ξαναδεί. Απάντησε πως πήγαινε σε ιδιωτικό σχολείο πριν μετακομίσει στην πόλη μας και ήταν μοναχικός άνθρωπος

Δεν θα έκανα ποτέ παρέα με κάποιον σαν αυτόν αλλά κάτι μου συνέβη εκείνη τη μέρα.

Μιλούσαμε σε όλη τη διάρκεια της επιστροφής και κουβάλησα κάποια από τα βιβλία του. Τελικά ήταν πολύ εντάξει τύπος! Τον ρώτησα αν θα ήθελε να έρθει σπίτι για να παίξουμε βιντεοπαιχνίδια. Είπα ναι. Κάναμε παρέα όλο το σαββατοκύριακο και όσο περισσότερο γνώριζα τον Κάιλ, τόσο πιο πολύ τον συμπαθούσα και οι φίλοι μου άρχισαν να νιώθουν το ίδιο.

Το πρωί της Δευτέρας ήρθε και ο Κάιλ κρατούσε πάλι μια τεράστια στοίβα βιβλία. Τον σταμάτησα και είπα «θα σπάσεις τη μέση σου με όλα αυτά!». Απλά γέλασε και μου έδωσε τα μισά..

Στη διάρκεια των τεσσάρων χρόνων, ο Κάιλ κι εγώ γίναμε οι καλύτεροι φίλοι. Τελιόφοιτοι πια αρχίσαμε να σκεφτόμαστε το κολλέγιο. Ο Κάιλ είχε διαλέξει το Τζορτζτάουν κι εγώ θα πήγαινα στο Ντιουκ. Ήξερα πως θα ήμασταν πάντα φίλοι. Τα μίλια δεν θα ήταν πρόβλημα. Επρόκειτο να γίνει γιατρός κι εγώ θα σπούδαζα διοίκηση επιχειρήσεων με αθλητική υποτροφία.

Ο Κάιλ ήταν ο πρώτος στην τάξη μας. Τον πείραζα όλη την ώρα ότι ήταν «φυτό». Για την αποφοίτηση έπρεπε να ετοιμάσει έναν λόγο κι εγώ ήμουν τόσο ευτυχισμένος που δεν θα ανέβαινα να μιλήσω.

Θυμάμαι τον Κάιλ τη μέρα της αποφοίτησης. Πλέον ήταν τόσο διαφορετικός από όταν τον γνώρισα πριν από τέσσερα χρόνια, αλλά και ταυτόχρονα ο ίδιος σε πολλά. Ήταν από τους τύπους που πραγματικά βρήκαν τον εαυτό τους στο λύκειο. Κέρδισε τόση αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση, είχε και πολλά ραντεβού. Νομίζω πως τον ζήλευα και λίγο αλλά περισσότερο ήμουν χαρούμενος γι' αυτόν.

Κατάλαβα πως ήταν νευρικός για την ομιλία του. Τον χτύπησα στην πλάτη και του είπα, «Όλα καλά θα πάνε». Με κοίταξε με ευγνωμοσύνη πάλι. «Σε ευχαριστώ...» είπε. Καθάρισε τον λαιμό του κι άρχισε.

«Η αποφοίτηση είναι η στιγμή να ευχαριστήσουμε όσους βοήθησαν να τα καταφέρουμε τόσα χρόνια. Τους γονείς, τους καθηγητές, τους συμμαθητές, ίσως κάποιον προπονητή...αλλά περισσότερο τους φίλους. Είμαι εδώ για να σας πω πως το να είσαι καλός φίλος με κάποιον είναι το καλύτερο δώρο που μπορείς να του κάνεις. Θα σας πω μια ιστορία»

Τον κοίταζα με απορία όσο εξιστορούσε στο κοινό την πρώτη μέρα που γνωριστήκαμε.

Σχεδίαζε να αυτοκτονήσει εκείνη τη μέρα

Μίλησε για το πως καθάρισε το σχολικό ντουλάπι του και κουβάλησε όλα του τα πράγματα για να μην χρειαστεί να το κάνει η μητέρα του. Με κοίταξε και μου χαμογέλασε λίγο. «Ευτυχώς σώθηκα. Ένας φίλος με έσωσε από το να κάνω το ανείπωτο.» Το κοινό κρεμόταν από κάθε του λέξη. Έβλεπα μερικούς με δάκρυα στα μάτια.

Είδα τους γονείς του να με κοιτάζουν και να χαμογελούν. Ρίγησα. Είχαν την ίδια έκφραση ευγνωμοσύνης με τον γιο τους πριν από τέσσερα χρόνια

Editor's note: Η ιστορία του Κάιλ κυκλοφορεί για χρόνια σε blogs του εξωτερικού. Κάποιοι λένε πως είναι αληθινή, άλλοι όχι. Δεν έχει καμία σημασία. Σε κάθε σχολείο, γειτονιά, γωνιά, μπορεί να υπάρχει κάποιος σαν τον Κάιλ. Όπως τελειώνει και το κείμενο:

Ποτέ μην υποτιμάτε τη δύναμη των πράξεων σας. Με μια μικρή χειρονομία μπορείτε να αλλάξετε μια ζωή

3. Είμαι μαθητής δημοτικού γνωρίζω από πρώτο χέρι τι είναι το bullying καθώς πέφτω θύμα καθημερινά γιατί φοράω γυαλιά και όπως λένε βρομάω. Ο εκφοβισμός που μου ασκείται είναι σωματικός και συμβαίνει τακτικά έως και κάθε μέρα. Δεν θυμάμαι πότε ξεκίνησε αλλά θα έλεγα από τα πρώτα σχολικά χρόνια Ο θύτης είναι αγόρι αλλά δέχομαι τα ίδια από τους υπόλοιπους

συμμαθητές μου. Υπάρχουν μάρτυρες αλλά δεν μιλάνε είτε γιατί είναι φίλοι του θύτη, είτε γιατί δεν θέλουν να φανούν καρφιά, είτε γιατί φοβούνται να μιλήσουν. Εμένα μου τα κάνουν όλα αυτά γιατί μία φορά υπερασπίστηκα ένα παιδί στην κατάσταση μου αλλά δεν το μετάνιωσα καθόλου και θα ξανά μιλούσα. Στην οικογένεια μου δεν μπορώ να μιλήσω γιατί έχουμε οικονομικά προβλήματα και δεν θέλω να τους βαραίνω με τα δικά μου ανόητα προβλήματα. Αποφεύγω να μιλήσω με τους καθηγητές μου διότι φοβάμαι τα χειρότερα όχι μέσα στο σχολείο αλλά και έξω από αυτό.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΘΥΤΗ

1. Υπήρξα και εγώ θύμα στο δημοτικό λόγο της εμφάνισης μου. Άλλαξα έπειτα στο γυμνάσιο και αυτό περιμένω από τα θύματα μου να αλλάξουν και να μην είναι μαμόθρευτα, δηλαδή να γίνουν όπως εμένα φυσιολογικοί. Αυτός είναι ο λόγος που τα κάνω όλα αυτά. Φυσικά και δεν έχω τύψεις γιατί το κάνω για το καλό τους. Αν ήμουν μαρτυράς ποτέ δεν θα μιλούσα όπως δεν με βοήθησαν και εμένα όταν έπρεπε γιατί να το κάνω εγώ. Τώρα εξάλλου όλο και κάτι χαζό θα έχουν κάνει έτσι ώστε να παθαίνουν αυτά.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΜΑΡΤΥΡΑ

Είμαι σχεδόν κάθε μέρα άλλα δεν μπορώ να μιλήσω γιατί φοβάμαι ό,τι θα μου συμβεί ότι μου συνέβηκε πριν δύο χρόνια ότανμίλησα για να βοηθήσω μία συμμαθήτριά μου. Πιστεύω ότι για αυτόν τον λόγο και τα περισσότερα παιδιά δεν μιλάνε στους καθηγητές ή δασκάλους ή γιατί είναι φίλοι με τον θύτη ή τρέφουν το ίδιο μίσος με τον θύτη που συνήθως τους το δημιουργεί ο ίδιος ο θύτης. Θα ήθελα οι αρμόδιοι καθηγητές που " προσέχουν " τα παιδιά να έχουν τα μάτια τους ανοιχτά και όχι να κάθονται να συζητάνε μεταξύ τους ή να πίνουν τον καφέ τους και να αγνοούν τα παιδιά τα οποία τους χρειάζονται. Τα παιδιά αυτά σίγουρα πρέπει να τιμωρηθούν γιατί μόνο τότε θα κοπεί αυτή η " μαγκιά " και δεν θα φοβόμαστε να μιλήσουμε και πιστεύω ότι θα δοθεί ένα τέλος στο **bullying** στην χώρα μας και γενικότερα σε όλο τον κόσμο .Θα πρέπει να μάθουμε να σεβόμαστε τους άλλους και το ότι είναι διαφορετικός στην εμφάνιση ,στο χρώμα κ.λ.π.

Γραμμές βοήθειας απέναντι στον φόβο

Γραμμή αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς: 11130

Είναι μια γραμμή αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς που θέλουν να μιλήσουν για θέματα που αφορούν τον εκφοβισμό. Η γραμμή λειτουργεί καθημερινά από τις 08.30 ως τις 14.00.

Ευρωπαϊκή Γραμμή στήριξης παιδιών και εφήβων 116 111

Η ευρωπαϊκή «Γραμμή στήριξης παιδιών και εφήβων 116 111» είναι μια συμβουλευτική τηλεφωνική γραμμή αποκλειστικά για παιδιά και εφήβους μέχρι 18 ετών. Μπορεί να τηλεφωνήσει ανώνυμα οποιοδήποτε παιδί νιώθει την ανάγκη βοήθειας, υποστήριξης ή συμβουλής σε θέματα ψυχικής υγείας, για οτιδήποτε μπορεί να το απασχολεί, χωρίς κόστος, από κινητό ή σταθερό τηλέφωνο.

«Γραμμή-Σύνδεσμος 801 801 1177» για την ψυχοκοινωνική υγεία παιδιών και εφήβων

Η γραμμή απευθύνεται αποκλειστικά σε γονείς και ενηλίκους που θέλουν να μιλήσουν για κάποιο θέμα ψυχικής υγείας που τους απασχολεί σε σχέση με ένα παιδί ή έναν έφηβο. Λειτουργεί από Δευτέρα ως και Παρασκευή από τις 09.30 ως τις 20.30 και Σάββατο από τις 09.30 ως τις 14.00.

Μονάδα Εφηβικής Υγείας (Β' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Π. & Α. Κυριακού»)

Γραμμή χωρίς χρέωση: 8001180015

Σελίδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για τους εφήβους

<http://stressteen.stress.gr/>

**STOP
BULLYING**

By Student Council

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ορισμός: <http://www.hospkorinthos.gr/docs/bullying.pdf>) και <http://www.patris.gr/articles/200050?PHPSESSID=#.VI76aiUet4>

Είδη: <http://schoolcosmos.wordpress.com>

Τρόποι αντιμετώπισης: <http://schoolcosmos.wordpress.com> και <http://www.babyzone.gr/3-6-%CE%B5%CF%84%CF%8E%CE%BD/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%B5%CE%BA%CF%86%CE%BF%CE%B2%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82-%CF%84%CE%B1-%CE%B8%CF%8D%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-bullying-%CE%BF%CE%B9-%CE%B8%CF%8D%CF%84%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1>

Αιτίες wikipedia

Επιπτώσεις iNewsgr.com , in.gr και Like.com.cy

Θύμα-θύτης wikipedia και <http://www.onmed.gr/ygeia-psyhikh/item/304755-bullying-pos-tha-anagorisete-ta-thumata-kai-tous-thutes#ixzz3PYyvbtp>

Στατιστικά <http://news247.gr/eidiseis/koinonia/paideia/mastiga-to-bullying-sthn-ellada-ektokseuthhke-to-pososto-parenoxhshs-twn-mathhtwn.2619582.html> και

<http://reviews.in.gr/greece/bullying/>

Μαρτυρίες θυμάτων www.madata.gr
standingupforvictimsofbulliesblog.blogspot.gr

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Δια μέσου του μαθήματος της ερευνητικής εργασίας μας δόθηκε η ευκαιρία να ανακαλύψουμε πράγματα που μέχρι τώρα δεν μας είχαν απασχολήσει, σχετικά με τον σχολικό εκφοβισμό (bullying). Βέβαια, στόχος μας ήταν να ερευνήσουμε συνολικά τον εκφοβισμό με όλα τα είδη τα οποία εκδηλώνονται στις μέρες μας.

Χωριστήκαμε σε ομάδες και κληθήκαμε να αναλάβουμε την συλλογή ορισμένων πληροφοριών. Τα θέματα μας καλύπτουν όλους τους τομείς του bullying όπως ο σωματικός, λεκτικός ή συναισθηματικός. Επιπλέον, ασχοληθήκαμε και με τον ηλεκτρονικό (Cyber Bullying), που αναπτύσσεται μέσω κινητού τηλεφώνου (με SMS /MMS) ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και sites κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, blogs, κλπ).

Εν συνεχεία, δώσαμε μεγάλη βάση σε αληθινές μαρτυρίες, για να μπορέσουμε να εξετάσουμε πλήρως το φαινόμενο αυτό του σχολικού εκφοβισμού. Επίσης βρήκαμε τηλέφωνα και ιστοσελίδες στα οποία θα μπορούσαν να απευθυνθούν μαθητές και γονείς. Όλα τα παραπάνω αναγράφονται μέσα στο κείμενο που προηγήθηκε. Ο σκοπός της ερευνητικής εργασίας είναι να συνεισφέρουμε στην καταπολέμηση του σχολικού εκφοβισμού ενημερώνοντας τους αναγνώστες σχετικά με αυτό. Οι γνώσεις που λάβαμε από την εργασία σε συνδυασμό με όσα ήδη ξέραμε, μας έδωσαν την δυνατότητα να μπορούμε να σταθούμε ενάντια σε αυτό το φαινόμενο πιο αποφασιστικά. Επίσης προσπαθήσαμε να καταστήσουμε προσβάσιμες στους αναγνώστες, κάποιες χρήσιμες πληροφορίες και τρόπους αντιμετώπισης.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι στην προσπάθειά μας αυτή, πολύτιμη βοήθεια είχαμε από τον καθηγητή μας κ. Θεοδωρίδη Γρηγόριο, καθώς επίσης από τις κ. Λεμονιά και Βάσω του Δικτύου Άλφα(Κέντρου Πρόληψης Δυτικής Θεσσαλονίκης) από τις οποίες συλλέξαμε πολύτιμες πληροφορίες .

Προσπαθώντας να αντλήσουμε επιπρόσθετες πληροφορίες για το θέμα, ήρθαμε σε επαφή με τέσσερις μαθητές γυμνασίου και λυκείου από τους οποίους οι δύο έχουν υπάρξει θύματα και οι άλλοι θύτες, εφόσον υπήρξε η ανάλογη ανταπόκριση από αυτούς. Εν τούτοις, το νοητό ταξίδι μας υπήρξε μια αξέχαστη εμπειρία. Αποκομίσαμε πολλές γνώσεις και θα επιθυμούσαμε να αποκτήσουμε ακόμα περισσότερες.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ BULLYING

Τρόμος στο σχολείο

Τα τελευταία χρόνια όλο και συχνότερα μαθαίνουμε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για σοβαρά περιστατικά βίας στα σχολεία.

Η αλήθεια όμως είναι, όπως έχουν δείξει έρευνες, ότι οι μορφές βίας έχουν πολύ σημαντικές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες τόσο στον δράστη όσο και στο θύμα. Συχνά όμως οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς, αντιμετωπίζοντας αυτές τις συμπεριφορές, ένα αναπτυσσόμενο φαινόμενο, παραγνωρίζουν τη σημαντικότητά τους και δεν συμβάλλουν, με αποφασιστικό και αποτελεσματικό τρόπο στην αντιμετώπισή τους. Μήπως πρέπει να πάρουμε θέση όλοι μας;

